

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L - b.
 Negyed évre 20 L - b.
 Egy hóra . . . 7 L - b.
 Nyiltér sora 6 L - b.
 Hird. példisora 3 L - b.

SZÉKELY UJSÁG

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segéd-szerkesztő: Kovács J. István.

Jugoszlávia is szénbányákat akar foglalni.

A Dimineata napilap a Manchester Guardian febr. 19-iki számából a következő közlést hozza: „E hét folyamán Bukarestben a román és a jugoszláv külügyminiszterek értekezletet tartottak a magyar és bolgár részről való kártérítés ügyében. A magyar kártérítés kérdése kétségtelenül szóba jött a párisi értekezleten. De ezen értekezlet felbomlása miatt a kérdést nem oldották meg. A kis antant, de kivált Románia és Jugoszlávia puhatólítottak akkor a szövetséges hatalmakkal, hogy lássák, milyen álláspontot foglalnak el azon tervükkel szembe, hogy elfoglalják Magyarország és Bulgária bányáit, amelyek Jugoszlávia határai közelében vannak. Ugyanezen időben erőfeszítéseket tettek, hogy a szövetségek katonai bizottság, amely jelenleg a szövetséges hatalmak megbízottából áll, ezentúl a kis antant kiküldöttjeiből álljon.

Ugy mondják, hogy Franciaországtámogatja ezen törekvéseket. A Ruhr-vidék helyzetében és Pécs helyzetében a hasonlóság felöltő. Pécs a legjelentősebb szénbányaterülete Magyarországnak. Ha Pécs környékén teljes erővel foly a szén kibányászása, akkor Magyarország szén szükséglete jórészt fedezve van. A pécsi bányák kivül Magyarországnak nincs szénbányája. Ezen bányák látják el tüzelő anyaggal az egész dunai hajózást, továbbá a vasutakat és a budapesti gáz és villamosági gyárakat. A trianoni szerződés szerint Magyarország köteles Jugoszláviának a kártérítésre bizonyos szénmennyiséget szolgáltatni. A szerbek azonban panaszkodnak, hogy a magyarok nem hajtják végre a szerződést. Ennélfogva ők el szeretnék foglalni a pécsi bányákat.

Bulgáriát illetően hasonlóképpen tervezték a kustendili bányák elfoglalását. Ez a vidék támogatja a betörő bandákat, amelyeknek támadásai a szerbeket izgatják. Remélik, hogy ezen vidék elfoglalása által a komitácik betöréseinek véget vehetnének.

A jugoszlávok közvetlenül a franciáknak a Ruhr-vidékre történő előnyomulása után akarták elfoglalni Magyarország és Bulgária bányáit. De Olaszország a kellő időben közbelépve, megmentette a helyzetet. Mussolini kijelentette Belgrádban, hogy nem tűri el: Magyarország területéből egy résznek elfoglalását sem. Csehszlovákia hasonlóképpen megkísérelte, hogy a belgrádiakat és bukarestieket csendesítse.

Egy Európa közepén kitörő háború az általános lángba borulást jelentené és Csehszlovákiának, amely többé-kevésbé rendezett gazdasági program szerint dolgozik, szüksége van az újjászerveződésre és így egy háborúban csak veszíthetne.

A jövő háboruja.

A francia lapok ismét német háborús készülődésről közölnek riasztó híreket. Az Opinion szerint svájci és hollandiai gyárakban, melyek részvényeinek többsége a német nagyipar kezében van, német aknavető gyárak részére készítenek gépeket. Németországban állítólag új mérgeket fedeztek fel, mely ellen a gázmaszk sem használ. Német tudósok állítólag radioaktív sugarakat találtak fel, melyek azonnal megölik azt, aki érke.

Más lapokban még képtelenebb hírek keringenek. Vannak, melyek egy speciális és Németországban nagyban tenyésztett baktériumfajról tudnak, melynek elterjesztésével akarnak a németek a franciákat kipusztítani. Olyan lapok, mint az Echo de Paris, érdemesnek tartják ezzel a hírszettel foglalkozni. Mindezek a tünetek annyiban bírnak jelentőséggel, hogy mutatják a Franciaországban uralkodó végzetes félelmet és hangulatot.

A kisebbségek és a kormány.

A kisebbségek jogi helyzetét tette szóvá a minap Bratiannu miniszterelnök a liberális-párt értekezletén. Kijelentette, hogy a kormánynak figyelmen kívül hagyása nem szabad e kérdés rendezését, mert azt a versaillesi szerződések teszik kötelezővé az országra nézve. A miniszterelnöknek ez a bejelentése kellemes érzelmeket váltott ki a magyarság minden rétegében. Négy év óta nem múlt el nap, hogy akár a sajtó útján, akár gyűléseken a legnyomatékosabban ne sürgette volna a magyarság itteni életének ezt a nélkülözhetetlen és alapfeltételét. S e négy év alatt minden egyéb ráértek az ország felelős vezetői, de ez a sürgetésünk alig tudott kivívni egy futó pillantást is. Halottunk nem kormányparti egyénektől nyilatkozatokat, olvastunk újságcikkeket, melyek nemcsak beismerték a kisebbségi kérdések megnyugtató megoldásának rendkívüli fontosságát az egész ország konszolidációjára nézve, hanem egyúttal az ország és uralkodó nemzet becsületbeli köteletségének is hirdették azt. Mindazonáltal a megvalósítás érdekében egyetlen mozzanatot sem észleltünk. A miniszterelnök szavai azonban azt jelentik, hogy valami készülöben van. Ismétlem: valami. Mert minden attól függ, hogy mi birta arra a miniszterelnököt, hogy e súlyos kijelentéseket megtegye.

Ha csupán az volt a szándéka, hogy a sok reklamáció után az általános elégedetlenség és forrongás közepette legalább egy részében a lakosságnak mérsékletet kívánt teremteni, az egész ígéret kétesértékű mérges maszlóg szerepére fog összezsugorodni. Vagy ha csupán a külföld előtt és reveszetesen a versaillesi szerződésben érdekelt hatalmak előtt akar ez olyan tessék-lássék-féle szemfényvesztés lenni, akkor sincs miért nagyon örülnünk neki, mert, amilyen váratlanul jött, éppen olyan nyomtalanul is fog elillanni.

Csak ha a leghiggadtabb hazafias érzés és az a komoly meggyőződés mondatta e szavakat a miniszterelnök ural, hogy egy sok népű és nyelvű országban csak akkor lehet igazán erkölcsi és gazdasági fejlődésre gondolni, ha az ország minden egyes fiában él a törvények és szerződések sérthetlenségében való rendületlen bizalom s ha a lakosságnak minden rétege, sokfélesége dacára is megtalálta nyugodtságát és fejlődési lehetőségét, ismétlem, csak akkor van a miniszterelnök bejelentésének nagy fontossága és gyakorlati jelentősége. És ez ki is fog derülni rövid időn belül. A bejelentés t. i. ezuttal azt is tartalmazza, hogy a kormány elküldi delegátusait a csatolt területekre, hogy hallgassák meg a kisebbségek kívánságait.

A magyarság vezetői és bizalmának letéteményesei, a Magyar Párt vezetősége a legmélyebb tisztelettel várják a delegátusokat. Tőlük hiánytalanul meg fogják tudni, hogy mi a mi népünknek kívánsága. Meg fogják tudni, hogy nemcsak irredenta érzelmek nem foglalóztatják a nép lelkét, de kívánságaiban még azokon a korlátokon sem megy túl, amiket számára a törvények és szerződések biztosítanak. Ezt azonban alkuvás nélkül és esorbitalanul kívánja.

A jövő fejleményeit előre nem lehet boncolgatni. Nem lehet azt sem tudni, hogy ha csakugyan eljönnek majd a delegátus urak és megismerik akaratainkat, hogy mit fog majd tovább tenni a kormány. Egyet azonban tudunk. A kisebbségi jogok respektálása most már nemcsak, hogy kötelessége a kormányoknak, hanem a legilletékesebb miniszteri kijelentés szerint is

olyan kötelessége, melyet a győzelmes nagyhatalmakkal szemben vállalt és ennek teljesítése el nem maradhat. A kérdés legmegfelelőbb helyről került napirendre és a magyarság nem engedti azt többé onnan levéteni mindaddig, amíg kielégítő megoldást nem nyer. Nem ringatjuk magunkat hiu ábrándokban. Elképzeljük, hogy következhetnek még keserű csalódások. Lehet, hogy már a legközelebbi tapasztalat is kellemetlen meglepetéseket ébreszt. Mindegy. Igazságunk mustármagja már eddig is a legszébb reményekre jogosító csemetébe szökken, reménységünk félelken pislogó mécse egyre bátrabban szórja világosságát a fojtogató ködben. Csüggedni nem fogunk, mert arra nincs okunk. A holnap vagy a holnapután bizonyára meghozza, amit a ma még széttörhetetlennek látszó gránitszikkal zár el tőlünk. Csak legyen mindnyájunknak egy az akarata. Csak legyünk készen minden pillanatban dacos elszántsággal sorompóba állani igazságunk mellett.

(k. e.)

Levél Brailába.

Tiszteletes Uram! Miklós Barátom! Kaptam az első számot. És jóleső örömmel fogtam a kezembe a brailai magyar újság első példányát. Azt hiszem, ez az első ilyen nyomdai termék, mely a magyar nyelvünk zengettségével kulturmissziói feladatra vállalkozott ott, a nagy román tenger áradata között, több ezer magyar testvérünk ébrentartására.

Olvastam a szerkesztő-bizottság tagjainak neveit.

Mi az, hát az is lehetséges ott?

A te kálvinista Gyertyafényednél látok nemcsak kálvinistákat, hanem katolikust és más vallást is.

Hát nem eszitek meg egymást?

Látod, *errefelé*, az egyvallásuk is más és más istent keresnek és irigykednek, ha az *egy* és örökkévaló Isten több napsugárt bocsát az egyekre, mint a másikra.

Látod, *errefelé*, mások az emberek! Itt örvend az Ember ha rughat a másikon, ha beleharaphat nyenc szájával a testvére becsületébe, kiütheti a szájából a falatot!

Látod, *errefelé*, vannak *ilyen* emberek is. Tudom, hogy ott sem oly szentek, ott sem olyan angyalok az emberek, de mégis vannak nálatok többen, mind *errefelé* kevesebben, akiknek a munkájára kiül a lélek, a faji kötelesség szent hevülete és amit tesznek, nem képmutatásból, nem farizeuskodásból, feltűnésekből teszik.

Olvastam Gyertyafényed programját.

Azt mondod, hogy kellett e lap Brailába.

„Kell, mert szükséges, hogy népünk kezébe egy ilyen olesó belmissziói lapot helyezzünk, ellenkező esetben nem tudhatjuk felvenni kellő sikerrel a kulturmissziói harcot. Előbb-utóbb becsukhatjuk felekezeti iskoláink és templomaink ajtáit, pedig itt az anyanyelv egyetlen fellegrára nem az otthon, hol idegen nyelven énekelnek altató dalt felettünk, hanem iskolánk és templomunk.”

Azt mondod: „Ha valahol, úgy itt szükséges elsősorban, hogy minden becsületes, törvényes, drága alkalmat kihasználjunk nemes és szent intenciók érdekében.”

Azt mondod: „Régen is az volt az elvünk, hogy mindenkit szeretnünk kell. Az Ur

Jézus azt parancsolja: „szeressétek még az ellenségeiteket is.“

És megállapítod: „És ez olyan természetes. Azért, mert valamely nemzet saját fáját szereti, vehet-e alapot arra, hogy másokat inzultáljon és gyűlöljön. Ez már félszeg szeretet volna!“

Gyönyörű dogmák, Miklós!

Szeressük egymást?

Itt, a Székelyföldön, is ezt hirdeted és nem értettek meg. Elmentél oda, hogy talán ott megértene.

Ne csalódj!

Legyen a munkád a szegény, megtépt szott és mégis az egymást felfalni akaró magyarságunkra eredményes munka. A csüggedőké a halál, a hívőké az élet a — Golgotákon keresztül is.

Fogadd testvéri kézszerítésem.

Kovács J. István.

Madách.*

Ki vagy, ki küldött és hová ragadsz,
Mi végtelenbe lendül szárnyalásod?
Mi néked üdv, az nekünk kárhozat,
Mi elveszítjük benned a világot
És mégis vágyunk fájón és epedve,
Mint forró csókot vakmező ajak.
Hozsánna néked, Eszme!

Te tanítottál, a Te szavad intett,
Hogy nem csak vagyunk, de kell, hogy legyünk,
Ha elvesztettük ingatag hitünket,
Te benned ujjat, szebbet lelhetünk
S kinek vágya az ingoványba tévedt,
Te visszahoztad új életre azt.
Érő, hozsánna néked!

Akit érezni nem tanított senki,
Boldog, mert téled tanulhatta meg.
Szeretünk félni és félnünk szeretni.
A férfi és nő örök sorsa ez.
A tiszta érzés örök, szent valót ad
S e szent érzés épül a világ.
Hozsánna néked, Jóság!

Kunossy János.

* A Budapesten megjelenő Színházi Élet Madách-számából vesszük át e költeményt.

HIREK

Szombat, február 24.

Mit hoz a holnap

ez az aggodalmas kérdés félelmetesen fekszi meg a részben stagnáló s ugyanezen nyomorúságon lelkiismeretlenül tobzódók finomvegyes sorait; ezalatt a nyomás alatt kínosan még egyszer felhördül immár csak az Istenhez esedező, az Ő oltalmában bízó, toprongyos tisztelet; ettől forgatja hiena szemait a telhetetlen kapzsiság; s a kínzó bizonytalanság alatt senyved, pusztul minden magasabb élet, ennek betege az emberiség.

Hogy jót nem hoz, azt érzi mindenki, azt bizonyossággal megjósolhatjuk. A közelgő tavasz az eddigien is rosszabb sejtelmekkel tele. Valutánk leromolva, a drágaság napról-napra elviselhetetlenebb méreteken súlyosodik ránk. A belpolitikában megnevezés faji harcok dúlnak. A gazdasági életben a haborus idők emlékeztető pangás. Ma eltűnt a cukor, holnap nincs kávé, azután elfogyott a liszt. Az ország határain kívül, keleten, nyugaton, északon, délen a legteljesebb diszharmonia.

A perspektívák kilátástalanok, a jövő elé makacs köd borult. Ezen keresztül kétes foszlányai villannak meg a fenyegető holnapnak.

Az állatok, ha rossz sejtelmeik vannak, ha nyomor félelme veszélyezteti őket, összebujnak, összeverődnek, egymás közvetlen közelségéből erőt, kitartást merítenek, egymás segítségét keresik. Amikor nagy távlatokban az erő és igazság vívják harcaikat, nekünk közelednünk kell egymáshoz, meg kell értenünk egymást, nem szabad a nagyok passzióját megengedni, hogy marjon, aki bír, csaljon aki tud, szipolyozzon, aki teheti. Nekünk szeretettel, megértéssel, megbocsátással kell viseltetnünk egymás iránt.

Közös, rossz sejtelmek egész társadalmakat kell homogénné tegyenek. Országok romlása mindenkit érint, aki abban az országban van. A közös emberi nyomorúságokat emberi szempontból nézzük, egyet érzünk a nagy egyetemességgel, annak külső és belső bajaival. S látva, hogy nem minden részen gondolkoznak úgy, ezért telik meg lelkünk a holnapot illetőleg rossz sejtelmekkel.

— **Cégjegyző.** Bothár L. Vilmost, a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár főkönyvelőjét az igazgatóság cégjegyzőnek nevezte ki. Szorgalmas és lelkiismeretes tisztviselő tevékeny munkásságát honorálta ezzel az igazgatóság.

— **Elmarad a szimfonikus zenekar házihangversenye.** A szimfonikus zenekar február 25-ikére hirdetett házihangversenyét két zenekari tagnak akadályoztatása miatt márc. 4-ére, vasárnapra halasztották.

— **Magyar újság Brailában.** Torró Miklós ref. lelkes „Gyertyafény“ címen belmissziói és szépirodalmi folyóiratot indított meg Brailában. Az ezelőtt 6 évvel Kézdivásárhelyen megszűnt és Brailában életrebredő, V. évfolyamába lépő újság nagy hivatást tölt be a braillai és galaci magyarok ezrei között s hisszük, hogy regáltbeli magyar kulturánk csak erősödni fog általa. A magyar folyóirat egy évre olesó, csak 50 leu. Magyarságunk megerősödésének tesz szolgálatot az, aki a kapott első számot nem küldi vissza, hanem legalább egy felévi előfizetés díját, 25 leut beküldi dr. Kiss Dezső ügyvéd címére, Braila, Belvedere 4. sz. alá.

— **Bikavásár Uzonban.** A szokásos bikavásárt Uzon községben folyó évi március hó 17-én tartják meg.

— **A ploesti magyarok otthona.** Mióta a ploesti református magyarság papot kapott, a világháború előtti élet vérkeringése kezdett visszaköltözni ottvaló magyarságunk faji összetartozásának életébe. A felekezeti iskolában újra megkezdették a tanítást, a napokban pedig megnyitott a Ploesti Magyarok Otthona is. Einöke újból Kovács József lett.

— **A Flekken márc. 3-án, szombaton jelenik meg szenzációs tartalommal.**

— **Országos szépségverseny hat értékes jutalommal.** Ötletes versenyt rendez az erdélyi közönség általánosan ismert és kedvelt késlapja, a *Színház és Társaság*. Szépségversenyt hirdet a mindenütt kedvelt lap szerkesztősége s a versenyben résztvehet mindenki, ezuttal a színésznők kivételével. A versenyben résztvevőknek egy legalább levelezőlap nagyságu, világos, klissérozásra alkalmas fényképet kell beküldeni a szerkesztőséghez, hol egy szakértő juri fogja felülbírálni, hogy a beküldött képek közül melyek vesznek részt a versenyben. A verseny érdekességét nagyban fokozza, hogy a hat nyertes értékes díjat kap. Az első díjat, egy 5000 leues toalettet Bárdos Jenő, a kolozsvári Au bon Gout főnöke ajánlotta fel. A verseny feltételeiről és a kitűzött díjakról részletesen ír a *Színház és Társaság* március 3-iki száma, mely megkezdte a beküldött képek közlését. Föltétlenül vegye meg ezt a számot, mely az egész országban kapható. A fényképek a *Színház és Társaság*-hoz: Cluj-Kolozsvár, Transylvania szálló küldendők. Vásárhelyi leányok, szépek és bájosok, ti is jelentkeztek a szépségversenyen. Hátha körötökből kerül ki a verseny egyik győztese?!

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Erzsébet-árvaház javára újabban a következő adományokat vettük: Rákosiné Benkő Ilona urnó 230 leut adományozott egy árva részére cipőbeszerzésre. — *Gelencről:* János Dávidné 100 leu, János Lajosné, ifj. Cseh István 20—20 leu, Bartha Imréné, Mihalik Zsuzsika, Menyhart Miklós, Lázár Jánosné, Cseh Géza, Pap Lajos, Ivan Joritna, Kurkoly Gyula 10—10 leu, Thiesz Jánosné, Bartha Sándor 5—5 leut adományoztak. — Fogadják a felsorolt nemeslelkű adakozók adományaiért az intézet vezetőségének ezuton nyilvánított leg-hálásabb köszönetét.

— **Ha közsvényben, reumában szenved, ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen és használjon „Havasi fenyő“ sósborszeszt. — Kapható mindenütt!**

Városi mozi.

(A mozi-iroda közlése.) Február 28-án, szerdán és március 1-én, csütörtökön este 1/29 órákor veitük **Az örök ifjuság** című filmdramát 5 felvonásban. Az öreg gróf feleségül veszi kertésze leányát, e lépésével szerencsétlenséget zudit önmagára és feleségére, aki férjének fiatal öccsét szereti. Hiábavaló minden erőfeszítés: a fiatalok egymásié lesznek. Az öreg gróf gyant fog, egy szép napon megpillantja feleségét öccse karjai között, szörnyű haragja határtalan. Az ég sem nézi azonban jó szemmel ezt a viszonyt: egyik napon, mikor a fiatalok a nyílt tengeren csolnak, vihar támad, a csolnak felborul, őket pedig elnyeli a tenger. A gyönyörű film hatásos jelenetekben fogja szórakoztatni a néző közönséget.

PÁLYÁZAT a nyújtódi róm. kath. kántor-tanítói állásra.

I. Javadalom:

1. Rozs 60 kalongya.
2. Zab 65 kalongya.
3. 25—28 szekér fa.
4. Oszpora 160 leu.
5. Alapítványi és az énekes misékből 100 leu.
6. Stóla átlag 100 leu.
7. Szántó 2 hold 299 □-öl.
8. Kaszáló 1 hold 243 □-öl.
9. A státustóli pénzbeli segély.
10. 2 szoba, konyha, kamara, pince, kut, istálló, alatta szekér-szín és sertés-pajta, 338 □-öl veteményes kert.

II. Kötelességek:

1. Az összes kántori teendők pontos teljesítése.
2. Vasár- és ünnepnapokon az olvasó mondatása.
3. Az iskolaszék által kijelölendő vegyes osztályok s az ismétlők tanítása.
4. Az összes növendékeknek egyházi- és világi ének tanítása.

Pályázati határidő folyó évi március hó 25-ike bezárólag. Pályázó ezen határidő alatt köteles valamelyik vasárnap saját költségén megjelenni s a templomban szolgálni.

Nyújtódi, 1923. február 21-én.

Az egyháztanács és iskolaszék.

Tisztelettel hozom b. tudomására az érdeklődőknek, hogy a jóhírnevű szászsebesi KELETI L. borter-melő cég a **egy vagon kitűnő bort** hoz. Angró napokban vevőknek ajánlom. Pincében jelenleg is kapható. Oláh István.

== Elsőrendű ==
fenyővizet és szilvapálinkát
:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdeje
SZENTKATOLNA.

Nyújtódon egy
vizi malom
bérbeadó. Értekezni lehet a tulajdonosnál
NAGY ISTVÁN szeszgyárosnál.

Törött arany- és ezüstért
o bárkinél többet fizetek. o
: Mielőtt eladja, érdeklődjön nálam :
S. KLEIN ZS. aranyműves, Főtér 33. szám.

Elveszett egy arany karperec. Aki megkapja vagy tud róla, adja át a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletében 200 leu jutalom ellenében

Suei Gheorghe
brassói szövet és posztó gyári raktárából
egy nagy bizományi lerakat érkezett
GLIGOR ÉS LUKÁCS
kereskedőkhöz, a volt honvéd-laktanyával átellenben.
Eladás nagyban és kicsinyben!
Semmiel sem drágább, mint Brassóban. Váróban van nagyobb mennyiségű tavaszi szövet és posztó.
Ugyanitt fűszerárak, bőr, talp és suszter-szerszámokból
dus raktár.

Berki gyapjuból és selyemből **RUHÁT.**
— kötök, illetve elkészíték —
o-o 3-4 tanuló leányt azonnal felveszek. o-o
JAKOBI ZSENI masamód. — Lakás: Régi posta-utca.

Az
Erdélyi Bortermelőknék
a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár alatti
— pincéjébe több vagon igen kitűnő —
BOR
ÉRKEZETT.
Árak: 6.— 7.— 8.— és 9.— leu.

Szenzáció!
Ingyen egy pár félcipő!!
Értesitem a m. t. vevőimet, hogy a cipőárak 40%-al emelkedtek, azonban, aki még februárban és márciusban nálam vásárol, az régi árban kapja a cipőt s ráadásul mindaz, aki e két hónapban 3 pár cipőt vesz tőlem, **teljesen ingyen kap egy pár félcipőt**
próba nélkül, szám szerint. A megvásárolt 3 pár cipő férfi vagy női cipő kell legyen. Várva vevőim eddigi meleg pártfogását, vagyok kiváló tisztelettel:
SZÁNTÓ GYULA.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.